

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-251/20 - 1

Zaak C-251/20

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

10 juni 2020

Verwijzende rechter:

Cour de cassation (Frankrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

13 mei 2020

Verzoekster:

Gtflix Tv

Verweerder:

DR

[OMISSIS]

ARREST VAN DE COUR DE CASSATION, EERSTE CIVIELE KAMER,

VAN 13 MEI 2020

De onderneming Gtflix Tv, die haar zetel heeft in [OMISSIS] Praag (Tsjechische Republiek), heeft beroep in cassatie ingesteld [OMISSIS] tegen het arrest van 24 juli 2018 van de Cour d'appel de Lyon [OMISSIS] in het geschil tussen haarzelf en DR, die woonplaats heeft [OMISSIS] in Boedapest (Hongarije), verweerder in cassatie.

Verzoekster voert tot staving van haar beroep in cassatie één enkel cassatiemiddel aan, dat als bijlage bij het onderhavige arrest is gevoegd.

[OMISSIS]

[OMISSIS] [Or. 2] [OMISSIS] [niet relevante proceselementen]

De Eerste civiele kamer van de Cour de cassation [OMISSIS] [samenstelling van de rechtsprekende formatie] heeft het onderhavige arrest gewezen.

Feiten en procesverloop

1. Volgens het bestreden arrest ([Cour d’appel de] Lyon, 24 juli 2018) verwijt de Tsjechische onderneming Gtflix Tv, die content voor volwassenen produceert en uitzendt via onder meer haar website, aan DR, regisseur, producent en distributeur van pornografische films die op zijn websites worden verkocht, welke websites worden gehost in Hongarije, waar DR zijn activiteiten uitoefent en zijn woonplaats heeft, dat hij zich op verschillende websites en fora heeft schuldig gemaakt aan smadelijke uitlatingen. Nadat zij hem had aangemaand deze uitlatingen te verwijderen, heeft zij bij de president van de tribunal de grande instance de Lyon een kort geding tegen DR aangespannen. Zij vorderde daarbij in de eerste plaats veroordeling van DR, op straffe van een dwangsom, om zich voortaan te onthouden van elke smadelijke uitlating over haar en de website legalporno en om op elk van de betrokken fora een rectificatie in het Frans en het Engels te publiceren. In de tweede plaats vorderde zij dat haar werd toegestaan om zelf een reactie op de betrokken fora te posten. Tot slot vorderde zij betaling van één symbolische euro ter vergoeding van haar economische schade en eenzelfde bedrag ter vergoeding van haar immateriële schade.
2. DR heeft een exceptie van onbevoegdheid van de Franse rechter opgeworpen.
3. In hoger beroep heeft Gtflix Tv haar vorderingen tot verwijdering en rectificatie herhaald en haar schadevordering strekkend tot vergoeding van de door haar in Frankrijk geleden materiële en immateriële schade verhoogd tot het voorlopige bedrag van 10 000 EUR.

Onderzoek van het middel

Formulering van het middel

4. Gtflix Tv komt op tegen het arrest voor zover de Franse rechter onbevoegd is verklaard ten gunste van de Tsjechische rechter, en betoogt:

„1) dat de rechterlijke instanties van een lidstaat bevoegd zijn om kennis te nemen van schade die op het grondgebied van die lidstaat is veroorzaakt door op internet geplaatste content, indien die content daar toegankelijk is; [Or. 3] dat de Cour d’appel artikel 7, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012 heeft geschonden door de Franse rechter onbevoegd te verklaren op grond dat het niet zou volstaan dat de op internet geplaatste, smadelijk geachte uitlatingen toegankelijk zijn binnen het rechtsgebied van de aangezochte rechter, maar dat deze uitlatingen ook van belang moeten kunnen zijn voor de in dat

rechtsgebied woonachtige internetgebruikers en daar schade moeten kunnen veroorzaken;

2) dat elke smadelijke handeling die de goede naam van het slachtoffer aantast, noodzakelijkerwijs tot schade, zij het slechts van immateriële aard, leidt; dat daaruit volgt dat een dergelijke schade intreedt op de plaats waar de uitlatingen die smaad opleveren, worden gedaan; dat de Cour d'appel artikel 7, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012 heeft geschonden door de Franse rechter onbevoegd te verklaren op grond dat Gtflix niet zou hebben aangetoond dat de gewraakte uitlatingen daadwerkelijk schadelijke gevolgen in Frankrijk hadden, terwijl uit de verspreiding in deze lidstaat van de door DR online geplaatste smadelijke uitlatingen noodzakelijkerwijs volgt dat er schade in Frankrijk is geleden;

3) dat de bodemrechter bij hem ingestelde vorderingen niet kan toe- of afwijzen zonder alle bewijsstukken die partijen ter onderbouwing van hun vorderingen hebben overgelegd, te onderzoeken en te beoordelen; dat Gtflix tot staving van haar hoger beroep een nieuw bewijsstuk heeft overgelegd, bestaande uit een document waarop de statistieken van de bezoekersaantallen van de door DR beheerde website woodmanforum staan vermeld, ten bewijze dat deze website in de eerste plaats door het Franse publiek wordt bezocht; dat de Cour d'appel artikel 455 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering heeft geschonden door, zonder dit nieuwe document te onderzoeken of er zelfs maar kort naar te verwijzen, te oordelen dat Gtflix niet heeft aangetoond dat de websites en fora van DR vooral door Franse internetgebruikers worden bezocht;

4) dat de rechterlijke instanties van een lidstaat bevoegd zijn om kennis te nemen van schade die op het grondgebied van die lidstaat is veroorzaakt door op internet geplaatste content wanneer die content bestemd is voor het publiek in die lidstaat, waarvoor het van belang kan zijn; dat het, om aan deze voorwaarde te voldoen, niet noodzakelijk is dat de websites en fora van DR het meest worden bezocht door de in die lidstaat woonachtige internetgebruikers; dat [de Cour d'appel] niet heeft onderzocht, zoals haar was gevraagd, of de betrokken content, die betrekking had op de onderlinge verhoudingen tussen Gtflix en haar Franse acteurs en actrices, uit dien hoofde wellicht van belang kon zijn voor het Franse publiek; dat de cour d'appel aldus een beslissing heeft gegeven die, gelet op artikel 7, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012, elke rechtsgrondslag ontbeert;

5) dat smadelijke handelingen schade kunnen veroorzaken in een lidstaat wanneer de smadelijke uitlatingen betrekking hebben op de commerciële activiteiten die de beledigde persoon in die lidstaat ontplooit; **[Or. 4]** dat de Cour d'appel, door de Franse rechter onbevoegd te verklaren op grond dat Gtflix niet zou hebben aangetoond dat de gewraakte uitlatingen daadwerkelijk schadelijke gevolgen in Frankrijk hadden, zonder te onderzoeken, zoals haar was gevraagd, of de smadelijke uitlatingen betrekking hadden op de activiteiten van Gtflix in Frankrijk en met name op de onderlinge verhoudingen tussen Gtflix en de in Frankrijk

gevestigde acteurs, actrices en agenten in die branche, een beslissing heeft gegeven die, gelet op artikel 7, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012, elke rechtsgrondslag ontbeert.”

Antwoord van de Cour de cassation

5. Het Hof van Justitie van de Europese Unie [HvJ, arrest (Grote kamer) van 17 oktober 2017, Bolagsupplysningen OÜ en Ingrid Ilsjan contre Svensk Handel AB, C-194/16] heeft voor recht verklaard:

- 1) Artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken dient aldus te worden uitgelegd dat een rechtspersoon die stelt dat zijn persoonlijkheidsrechten zijn geschonden door de publicatie op internet van onjuiste gegevens over hem en door het niet verwijderen van op hem betrekking hebbende reacties, een beroep kan instellen tot rectificatie van die gegevens, verwijdering van die reacties en vergoeding van alle geleden schade bij de rechterlijke instanties van de lidstaat waar zich het centrum van zijn belangen bevindt.

Verricht de betrokken rechtspersoon het grootste deel van zijn activiteiten in een andere lidstaat dan die waar hij zijn statutaire zetel heeft, dan kan hij de vermeende veroorzaker van de aantasting in die andere lidstaat oproepen met een beroep op de plaats waar de schade is ingetreden.

- 2) Artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 dient aldus te worden uitgelegd dat een persoon die stelt dat zijn persoonlijkheidsrechten zijn geschonden door de publicatie op internet van onjuiste gegevens over hem en door het niet verwijderen van op hem betrekking hebbende reacties, niet bij de rechterlijke instanties van elke lidstaat op het grondgebied waarvan de op internet gepubliceerde informatie toegankelijk is of was, een beroep tot rectificatie van die gegevens en verwijdering van die reacties kan instellen.

6. Gelet op de alomtegenwoordigheid van gegevens en content die online zijn geplaatst op een website, en op het feit dat de reikwijdte van de verspreiding van die gegevens en content in beginsel wereldwijd is, heeft het Hof gepreciseerd dat een vordering tot rectificatie van de gegevens en verwijdering van de content die online zijn geplaatst op een website, niet te splitsen is, zodat zij slechts kan worden ingesteld bij een rechterlijke instantie die op grond van de in de arresten van 7 maart 1995, Shevill e.a. (C-68/93, EU:C:1995:61, punten 25, 26 en 32), en 25 oktober 2011, eDate Advertising e.a. (C-509/09 en C-161/10, EU:C:2011:685, punten 42 en 48), ontwikkelde rechtspraak bevoegd is om kennis te nemen van de gehele vordering tot vergoeding van de schade, en niet bij een rechterlijke instantie die een dergelijke bevoegdheid niet heeft (punt 48).

7. Deze rechtspraak over de aantasting van persoonlijkheidsrechten door middel van het online plaatsen van content op een website kan ook worden toegepast op

handelingen van oneerlijke concurrentie zoals die voortvloeien uit de verspreiding op internetfora van smadelijk geachte uitlatingen.

8. Volgens het bestreden arrest bevindt het centrum van de belangen van Gtflix Tv zich in de Tsjechische Republiek en heeft DR zijn woonplaats in Hongarije.
9. Daaruit volgt dat alleen de rechterlijke instanties van de eerste staat, die op grond van de in de arresten Shevill en eDate Advertising ontwikkelde rechtspraak bevoegd zijn om kennis te nemen van de gehele vordering tot vergoeding van de schade, of die van de tweede staat, waar verweerder zijn woonplaats heeft, bevoegd waren om verwijdering van de aan DR verweten vermeende smadelijke reacties en de rectificatie daarvan door middel van de publicatie van een kennisgeving te gelasten.
10. Op basis van deze zuiver juridische grond, die de betwiste rechtsgronden [OMISSIS] vervangt, is de voorgelegde beslissing rechtens gefundeerd, voor zover de Franse rechter daarbij onbevoegd is verklaard ter zake van deze vorderingen, een rechtsgrond ontbeert.
11. Het is niet noodzakelijk om het Hof van Justitie van de Europese Unie hierover de door Gtflix Tv voorgelegde prejudiciële vragen te stellen. In de eerste plaats zijn deze vragen namelijk niet relevant, omdat verzoekster in cassatie voor de Cour d'appel rectificatie van de gegevens en verwijdering van de smadelijke reacties heeft gevorderd, en niet dat deze ontoegankelijk zouden worden gemaakt op het Franse grondgebied of dat de publicatiemaatregelen tot Frankrijk zouden worden beperkt, zodat gebruikmaking van de techniek van geoblocking niet aan de orde was. In de tweede plaats bestaat er volgens het hiervoor aangehaalde arrest van het Hof van 17 oktober 2017 – waarin zijn arrest van 24 september 2019 (HvJ, Google/CNIL, C-507/17) geen verandering heeft gebracht – geen ernstige twijfel omtrent de uitlegging van de betrokken bepaling van Unierecht.
12. Met betrekking tot de rechter die bevoegd is om kennis te nemen van de vordering tot vergoeding van de immateriële en economische schade die zij als gevolg van de aan DR verweten smadelijke uitlatingen zou hebben geleden, stelt Gtflix Tv dat de Svensk Handel-rechtspraak alleen van toepassing is op vorderingen tot verwijdering van reacties of van internetpagina's door middel van een gerechtelijk bevel en [Or. 6] in geen geval op de schadevordering die ertoe strekt een schadevergoeding te krijgen, ook niet wanneer het om een voorlopig ingestelde vordering bij de rechter in kort geding gaat, en dat een dergelijke vordering dus nog steeds wordt beheerst door de beginselen uit de arresten Shevill en eDate Advertising.
13. Vastgesteld moet dus worden of de op de bepalingen van artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 gebaseerde oplossing waarvoor het Hof van Justitie van de Europese Unie in voornoemd arrest van 17 oktober 2017 heeft gekozen, aldus moet worden uitgelegd dat de persoon die zijn rechten geschonden acht door de verspreiding van smadelijke uitlatingen op internet en die zowel rectificatie van

de gegevens en verwijdering van de content vordert als vergoeding van de daaruit voortvloeiende immateriële en economische schade, een vordering tot vergoeding van de geleden schade kan instellen bij de rechterlijke instanties van elke lidstaat op het grondgebied waarvan online geplaatste content toegankelijk is of is geweest overeenkomstig het arrest eDate Advertising (punten 51 en 52), dan wel dat hij deze schadevordering krachtens het arrest Svensk Handel (punt 48) moet instellen bij de rechter die bevoegd is om rectificatie van de gegevens en verwijdering van de smadelijke reacties te gelasten.

14. Deze vraag, die bepalend is voor de beslechting van het geding door de Cour de cassation, stelt een ernstig uitleggingsprobleem van het Unierecht aan de orde, aangezien het belang van een goede rechtsbedeling wellicht rechtvaardigt dat de rechter die bevoegd is om kennis te nemen van de vordering strekkend tot rectificatie van gegevens en verwijdering van reacties, bij uitsluiting bevoegd is om kennis te nemen van de vordering tot toekenning van een schadevergoeding, die noodzakelijkerwijs afhangt van de eerste vordering.
15. Hieruit volgt dat deze vraag aan het Hof van Justitie van de Europese Unie moet worden voorgelegd krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en dat de behandeling van de zaak dus moet worden geschorst totdat het Hof uitspraak zal hebben gedaan.

De Cour de cassation, **RECHTDOENDE**

VERWERPT het beroep in cassatie voor zover dit is gericht tegen het onderdeel van het arrest houdende onbevoegdverklaring van de Franse rechter ter zake van de vordering tot verwijdering van de smadelijke reacties en tot rectificatie van de gegevens door middel van de publicatie van een kennisgeving;

VERWIJST de zaak voor het overige naar het Hof van Justitie van de Europese Unie teneinde een antwoord te krijgen op de volgende vraag:

„Moet artikel 7, punt 2, van verordening nr. 1215/2012 aldus worden uitgelegd dat een persoon die [Or. 7] zijn rechten geschonden acht door de verspreiding van smadelijke uitlatingen op internet en die zowel rectificatie van de gegevens en verwijdering van de content vordert als vergoeding van de daaruit voortvloeiende immateriële en economische schade, overeenkomstig het arrest eDate Advertising (punten 51 en 52) een vordering tot vergoeding van de geleden schade kan instellen bij de rechterlijke instanties van elke lidstaat op het grondgebied waarvan online geplaatste content toegankelijk is of is geweest, dan wel aldus dat hij deze schadevordering krachtens het arrest Svensk Handel (punt 48) moet instellen bij de rechter die bevoegd is om rectificatie van de gegevens en verwijdering van de smadelijke reacties te gelasten?”

SCHORST de behandeling van de zaak dienaangaande, totdat het Hof van Justitie van de Europese Unie uitspraak zal hebben gedaan;

[OMISSIS]

[OMISSIS] [niet relevante proceselementen]

Aldus [OMISSIS] gewezen door de Cour de cassation, Eerste civiele kamer, en uitgesproken door de president ter openbare terechtzitting van 13 mei 2020.

[Or. 8]

MIDDEL IN DE BIJLAGE bij het onderhavige arrest

Namens GTFLIX TV voorgedragen middel [OMISSIS]

Het middel komt op tegen het feit dat het bestreden arrest [OMISSIS] de in hoger beroep aangevochten beschikking in kort geding, waarbij de rechter in kort geding van de tribunal de grande instance de Lyon zich onbevoegd heeft verklaard om kennis te nemen van het onderhavige geschil ten gunste van de Tsjechische rechter [OMISSIS], heeft bekrachtigd;

Gelet op de overwegingen [van de Cour d'appel] dat „aangezien artikel 4 van verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012 bepaalt dat, onverminderd deze verordening, zij die woonplaats hebben op het grondgebied van een lidstaat, ongeacht hun nationaliteit, worden opgeroepen voor de gerechten van die lidstaat;

Dat artikel 7 van deze verordening voorts ten aanzien van verbintenissen uit onrechtmatige daad bepaalt dat een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, in een andere lidstaat kan worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen;

Dat het in het geval van op internet geposte smadelijke uitlatingen, zoals die in casu aan de orde zijn, voor de territoriale bevoegdheid van de aangezochte rechter niet volstaat dat deze uitlatingen toegankelijk zijn in diens rechtsgebied, maar dat daarvoor tevens is vereist dat deze uitlatingen van belang kunnen zijn voor de in dat rechtsgebied woonachtige internetgebruikers en daar schade kunnen veroorzaken;

Aangezien vaststaat dat DR zijn woonplaats heeft in Boedapest (Hongarije) en daar zijn activiteiten uitoefent, zodat er geen aanknopingspunt uit hoofde van woonplaats bestaat tussen verweerder in eerste aanleg en de Franse rechter;

Aangezien voorts uit de in rechte overgelegde stukken niet naar voren komt dat de gelaakte berichten, die voornamelijk in het Engels en slechts in bijkomstige mate in het Frans waren gepost op internet, bestemd waren voor een Frans publiek, daar GTFLIX TV niet aantoont dat de websites en fora van DR het meest worden bezocht door Franse internetgebruikers;

Dat verder moet worden vastgesteld dat GTFLIX TV als gevolg van de gelaakte uitlatingen wellicht weliswaar schade heeft geleden in de Tsjechische Republiek, waar zich het centrum van haar activiteiten bevindt, maar dat zij niet aantoont dat

er daadwerkelijk sprake was van schadelijke gevolgen in het rechtsgebied van de aangezochte rechter; **[Or. 9]**

Aangezien, gelet op deze elementen en op grond van voornoemde bepalingen van [Unierecht], de rechter in kort geding van de tribunal de grande instance de Lyon terecht heeft beslist dat hij territoriaal niet bevoegd was om kennis te nemen van het geschil, waarvoor de Tsjechische rechter bevoegd was; [”]

En gelet op de eventueel overgenomen overwegingen [van de rechter in eerste aanleg] dat „gezien [OMISSIS] [de vaststelling dat DR geen woonplaats op Frans grondgebied heeft]

[OMISSIS] [aanhalen van de bepalingen van artikel 4, punt 1), en artikel 7, punt 2), van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken] dat het schadebrengende feit zich in casu hoofdzakelijk heeft voorgedaan in de Tsjechische Republiek, waar GTFLIX haar zetel heeft en waar zich dus het centrum van haar belangen bevindt, en in Hongarije, van waaruit de gelaakte berichten zijn uitgezonden, maar dat nergens uit de stukken blijkt dat de op internet geplaatste berichten, die voornamelijk in het Engels en slechts in bijkomstige mate in het Frans waren gesteld, bestemd waren voor een Frans publiek en betrekking hadden op een Frans publiek; dat in de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt gepreciseerd dat de rechterlijke instanties van elke lidstaat met betrekking tot de content van een website slechts bevoegd zijn om kennis te nemen van de schade die is veroorzaakt op het grondgebied van de aangezochte rechter; dat de omstandigheid dat de berichten op internet toegankelijk zijn niet de conclusie wettigt dat daar schade is geleden, maar dat daarvoor tevens is vereist dat de berichten van belang kunnen zijn voor de internetgebruikers in de betrokken staat en dat er sprake is geweest van schadelijke gevolgen, hetgeen in casu niet is aangetoond, daar de gelaakte berichten betrekking hadden op de voorwaarden waaronder actrices voor pornografische films worden aangeworven door Legal Porno in Praag, de medische zorg die zij al dan niet ontvangen, hun drugsverslaving en de aanzienlijke winst die deze activiteit voor deze onderneming oplevert;”

[mitsdien:]

1) [OMISSIS] **[Or. 10]** [OMISSIS] [eerste onderdeel van het middel, zoals integraal weergegeven in de overwegingen van het verwijzingsarrest (punt 4, onder 1)]

2) [OMISSIS] [tweede onderdeel van het middel, zoals integraal weergegeven in de overwegingen van het verwijzingsarrest (punt 4, onder 2)]

3) [OMISSIS] [derde onderdeel van het middel, zoals integraal weergegeven in de overwegingen van het verwijzingsarrest (punt 4, onder 3)]

4) [OMISSIS] dat de rechterlijke instanties van een lidstaat bevoegd zijn om kennis te nemen van schade die op het grondgebied van die lidstaat is veroorzaakt door op internet geplaatste content wanneer deze content bestemd is voor het publiek van deze lidstaat, waarvoor deze van belang kunnen zijn; dat het, om aan deze voorwaarde te voldoen, niet noodzakelijk is dat de betrokken website het meest wordt bezocht door de in die lidstaat woonachtige internetgebruikers; dat de Cour d'appel de bevoegdheid van de Franse rechter heeft uitgesloten op grond van de loutere overweging dat niet vaststond dat de betrokken websites voor een Frans publiek waren bestemd, omdat GTFLIX niet had aangetoond dat de websites en fora van DR het meest door Franse internetgebruikers werden bezocht, zonder dat zij, zoals haar was gevraagd, heeft onderzocht of de betrokken content, die betrekking had op de onderlinge verhoudingen tussen GTFLIX en haar Franse **[Or. 11]** acteurs en actrices, uit dien hoofde van belang kon zijn voor het Franse publiek; dat de cour d'appel aldus een beslissing heeft gegeven die, gelet op artikel 7, punt 2, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van 12 december 2012, elke rechtsgrondslag ontbeert;

5°) [OMISSIS]. [vijfde onderdeel van het middel, zoals integraal weergegeven in de overwegingen van het verwijzingsarrest (punt 4, onder 5)]

WERKDOCUMENT